

Semesterlagen **på enkelt språk**

2021–2023

Från 0 till 25 dagars semester	3
Grundregler	4
Utläggning av semester	6
Uträkning av semesterledighet	8
Semesterlönegrundande frånvaro	9
Så räknas semesterdagar	10
Semesterlön	12
Utbetalning av semesterlön	13
Semesterersättning	14
Så kan semester sparas	14
Uttag av sparade dagar	15
Arbetsfria dagar med helglön	15

Från 0 till 25 dagars semester

1931 infördes i Arbetarskyddslagen en rekommendation om semester. Med stöd av den lyckades flera fackförbund förhandla sig fram till avtal om rätt för medlemmarna att ha en veckas ledighet med minimilön. Oftast var den veckan förlagd i anslutning till midsommarhelgen.

1937 beslutade en majoritet i riksdagen att godkänna det socialdemokratiska förslaget att genom lag ge alla anställda två veckors betald semester. Den nya lagen trädde i kraft 1938.

1946 fick ungdomar under 18 år laglig rätt till tre veckors semester.

1951 fick alla anställda tre veckors semester. Den nya lagen var en följd av fackliga önskemål om att hellre ta ut en standardförbättring genom längre semester än i form av högre lön.

1963 blev det fyra veckors lagstadgad semester för alla, efter riksdagsbeslut året före.

Fem veckors semester befästes genom den semesterlag som trädde i kraft 1 januari 1978.

I valrörelsen 1988 lovade socialdemokraterna att under valperioden lagstifta om en sjätte semestervecka. Propositionen med förslag om ändring av semesterlagen lämnades till riksdagen i december 1989. Semestertiden ökades till 27 dagar 1991, 1992 och 1993. Förslag om ytterligare två lagstadgade semesterdagar drogs tillbaka.

Socialdemokraterna förlorade valet 1991. Det blev borgerlig majoritet i riksdagen. Fyra partier (moderaterna, folkpartiet, centern och kristdemokraterna) bildade underlag för regeringen Bildt, som i riksdagen också fick stöd av Ny demokrati.

I september och november 1992 ställde socialdemokraterna upp på två "krisuppgörelser" med regeringen Bildt. Avsikten var att förhindra nedskrivning av den svenska kronans värde. Ett försök som misslyckades.

I första krisuppgörelsen ingick att minska den lagstadgade semestertiden med två dagar.

Från och med 1994 är det återigen fem veckors lagstadgad semester.

En ny lag i propositionen kallad "En förenklad semesterlag" började att gälla fr.o.m. 1 april 2010. Den innehåller bland annat enklare regler för beräkningen av semesterlön. Semestergrundande frånvaro har ändrats från två till ett år.

Grundregler

Alla har rätt till fem veckors semester

Varje anställd har enligt lag rätt till 5 veckors (25 dagar) semester per år. Högst 5 dagar kan sparas, om man så vill.

§ 4

Semesteråret är 1 april – 31 mars

Semesteråret är perioden 1 april – 31 mars.
Under den tiden ska semesterledigheten läggas ut.

§ 3

Intjänandeåret är året före semesteråret

Intjänandeåret är perioden 1 april – 31 mars närmast före semesteråret.

§ 3

Semesterledighet och semesterlön är inte kopplade till varandra

Semester kan omfatta både betalda och obetalda semesterdagar.

§ 4

Semesterledighet har man rätt till utan att ha tjänat in den

Man har rätt till semesterledighet utan att ha varit anställd i företaget tidigare.

§ 5

Om man är nyanställd och inte har fått ut hela sin semesterledighet hos tidigare arbetsgivare har man rätt att få ut resterande ledighet som obetald semester i den nya anställningen.

§ 6

Om man börjar anställningen 1 april – 31 augusti har man rätt till 25 dagars obetald semester. Den som börjar anställningen efter 31 augusti har rätt till 5 dagars obetald semester under tiden fram till 31 mars.

§ 4

§ 5

Semesterlön och semesterersättning måste man tjäna in

Semesterlön eller semesterersättning har man rätt till enbart om man tjänat in den.

§ 4

Ny anställning i anslutning till en tidigare anställning

Innan en anställning upphört och det är klart att arbetstagaren ska börja en ny anställning i nära anslutning (högst 2 veckor) till den gamla, kan den räknas som en enda anställning i semesterhänseende om arbetstagaren begär detta.

§ 30b

Paragrafhänvisningarna gäller Semesterlagen.

Grundreglerna ovan och exemplen på följande sidor gäller för flertalet medlemmar i Byggnads. De gäller alla som arbetar enligt Bygg-, Entreprenadmaskin-, Glasmästeri-, Plåt- och ventilationsavtalen och Teknikinstallationsavtalet VVS & Kyl. Och för dem som arbetar enligt hängavtal till något av de avtalen.

Se även hänvisningar och undantag på följande sidor!

Utläggning av semester

Fyra veckor under sommaren

Huvudregeln är att en sammanhängande ledighet om minst 4 veckor ska läggas ut under juni-juli-augusti.

§ 12

För Byggavtalet gör Byggnads region och **Byggföretagens** regionala kontor som regel en rekommendation om förläggning av 4 veckors sommarsemester (byggsemestern). Se i respektive avtals semesterregler!

Arbetsgivare som inte vill följa avtalets huvudregel eller rekommenderad förläggning av byggsemestern ska – enligt § 11 i Medbestämmandelagen – ta initiativ till förhandling med Byggnads region om hur 4-veckorsdelen av semestern ska läggas ut.

§ 10

Om arbetsgivaren inte gör det bryter han mot kollektivavtalet.

För Entreprenadmaskinavtalet finns huvudregler för sommarsemestern i semesteravtalets punkten 2. För Glasmästeriavtalet finns motsvarande bestämmelser i bilaga 4, § 3. För Teknikinstallationsavtalet VVS & Kyl finns reglerna i § 8 moment 2. Observera kompensationsregeln gällande kylföretag i § 8 moment 2 punkten 2.1.3

För Plåt- och ventilationsavtalet finns regler för förhandling om utläggning av huvudsemestern i § 9, punkt 2.

Besked ska lämnas senast två månader före semestern

Om man under förhandling inte kan komma överens om utläggning av semesterledighet har arbetsgivaren rätt att själv bestämma när den ska läggas ut.

§ 10

Arbetsgivaren är i sådana fall skyldig att underrätta varje anställd senast 2 månader innan semesterledigheten ska påbörjas.

§ 11

Femte semesterveckan

Enstaka semesterdagar kan läggas ut efter samråd mellan arbetstagare och arbetsgivare.

§ 10

Denna lagregel följs av riktlinjer i kollektivavtalen. Se § 2.2 i Byggaftalet och Entreprenadmaskinavtalets semesterregler. För Glasmästeriavtalet se bilaga 4, § 4 samt för Plåt- och ventilationsavtalet se § 9 punkt 4. I Teknikinstallationsavtalet VVS & Kyl finns bestämmelser i § 8:2 punkten 2.2.

Vid sjukdom har man rätt att begära ny semester

Vid sjukdom eller annan semesterlönegrundande frånvaro under semestern har man rätt till ny semesterledighet om man begär det "utan dröjsmål". Den ska läggas ut i ett sammanhang om man inte kommer överens om annat. Man kan dock inte fordra att få ut den nya ledigheten i direkt anslutning till pågående semester.

§ 15

§ 17

Semesterledighet har man rätt till utan att ha tjänat in den

Om arbetsgivaren ska få lägga ut semesterledighet under uppsägningstid måste han/hon ha den anställdes samtycke (gäller i första hand när arbetsgivaren säger upp).

§ 14

Undantag: Om arbetsgivaren säger upp en anställd på grund av personliga förhållanden gäller den ursprungliga utläggningen av semestern.

Uträkning av semesterledighet

Betalda semesterdagar

Antalet betalda semesterdagar avgörs av

- anställningstiden under intjänandeåret
- semesterlönegrundande frånvaro under intjänandeåret.

Se ruta på nästa sida

§ 7

1. Ta reda på hur många dagar under intjänandeåret som medlemmen varit anställd i företaget

Även lördagar, söndagar, helgdagar, semesterlönegrundande frånvarodagar och semesterdagar ska räknas in.

Exempel:

Lisa Nilsson började sin anställning 1 augusti under intjänandeåret.

Antalet arbetsdagar blir då 243 fram till 31 mars.

2. Dividera med 365 (vid skottår 366)

Exempel:

$$243/365 = 0,665$$

3. Multiplicera med 25 (fullt antal semesterdagar)

Exempel:

$$0,665 \times 25 = 16,625$$

Decimaler höjs till närmaste högre heltal. Antal betalda semesterdagar: 17

Obetalda semesterdagar

Minska totala antalet semesterdagar (25) med antalet betalda semesterdagar

Exempel:

$25 - 17 = 8$ obetalda semesterdagar

Man måste ta ut betalda semesterdagar innan man kan få ut obetalda.

Man har rätt att avstå från obetald semester.

Antal dagar och övriga detaljer står i Semesterlagen § 17-17b.

Semesterlönegrundande frånvaro

Oavbruten frånvaroperiod på grund av arbetsskada är semesterlönegrundande under ett intjänandeår.

Övrig semesterlönegrundande frånvaro är:

- Studieleddighet
- Föräldraledighet
- Vård av sjukt barn
- Vård av närstående
- Sjukdom (även karensdag)
- Ledighet på grund av smittorisk
- Svenskundervisning för invandrare
- Ledighet för facklig utbildning
- Viss militär utbildning
- Militär repetitionsutbildning
- Civilförsvarsutbildning

Så räknas semesterdagar

Fem dagar per vecka kan räknas som semesterdagar

Semesterlagen utgår från att 5-dagarsvecka tillämpas. Som semesterdagar räknas dagar man normalt skulle arbetat.

§ 9

Exempel 1:

Anna Nilsson ska vara ledig vecka 52, 2020.

Måndag-onsdag är semesterdagar

Måndag 4 december.....arbetsdag.
Tisdag 5 december.....arbetsdag.
Onsdag 6 decemberarbetsdag.
Torsdag 7 december.....helglön.
Fredag 8 december.....helglön.

Måndag-onsdag samt fredag är semesterdagar.

Exempel 2:

Sven Ljung ska vara ledig vecka 19, 2021.

Måndag 27 april.....arbetsdag.
Tisdag 28 april.....arbetsdag.
Onsdag 29 april.....arbetsdag.
Torsdag 30 april.....helglön.
Fredag 1 maj.....arbetsdag.

Måndag-onsdag samt fredag är semesterdagar.

Exempel 3:

Påhl Persson ska vara ledig 15 - 19 april 2022.

Fredag 2 juni.....helglön.
Lördag 3 juni.....arbetsfri dag.
Söndag 4 juni.....arbetsfri dag.
Onsdag 5 juni.....helglön.
Torsdag 6 juni.....arbetsdag.

Exempel 4:

Lars Ekholm ska vara ledig 23 december 2021 – 1 januari 2022.

Onsdag 22 decemberarbetsdag.
Torsdag 23 decemberarbetsdag.
Fredag 24 decemberhelglön.
Lördag 25 decemberarbetsfri dag.
Söndag 26 decemberarbetsfri dag.
Måndag 27 decemberarbetsdag.
Tisdag 28 decemberarbetsdag.
Onsdag 29 decemberarbetsdag.
Torsdag 30 decemberarbetsdag.
Fredag 31 decemberhelglön.

Lars behöver använda 6 st semesterdagar för ledigheten.

För månadsavlönade ingår helglönen i månadslönen.

Semesterlön

Högre semesterlön

Enligt semesterlagen är semesterlönen 12% på intjänad lön. Byggnads har förhandlat fram högre semesterlön i kollektivavtalen med arbetsgivarnas organisationer. För timavlönade på byggavtalet ska semesterlönen vara 13% på intjänad lön. För månadsavlönade är ersättningen 0,8% på ordinarie månadslön.

§ 16

För timavlönade på entreprenadmaskinavtalet ska semesterlönen vara 13,1% på intjänad lön. För månadsavlönade är ersättningen 1,1% på ordinarie månadslön

Till det beloppet ska läggas genomsnittlig dagsinkomst enligt lagens §§ 17-17b. Det gäller för alla Byggnads avtal. OBS! I Plåt- och ventilationsavtalet § 9 punkt 4 b finns en specialregel.

Detta är exempel på intjänad lön

Timlön, ackordslön, veckolön, månadslön, permitteringslön, helglön, beredskapsersättning, skiftersättning, övertidsersättning, bergumstillägg, jourersättning, restidsersättning, lön vid ledighet för fackligt arbete och för facklig utbildning.

§ 16b

Intjänad lön dividerad med antalet arbetade dagar under intjänandeåret = genomsnittlig dagsinkomst.

Exempel enligt procentlönerregeln § 16b:

Pontus Persson har under intjänandeåret arbetat 162 dagar.

Lön under intjänandeåret	192 841
Semesterlönegrundande frånvaro (5 dagar x 1 190*)	5 950
Semesterlöneunderlag	198 791
Semesterlön	13% x 198 791/100 = 25 842
Pontus har 11 betalda semesterdagar	25 842/11 = 2 349

Semesterlönen per dag blir

2 349

* Genomsnittlig dagsinkomst

Exempel enligt sammalöneregeln § 16a:

Aktuell månadslön.....	36 018
Påslag för varje betald semesterdag enligt sammalöneregeln $36\ 018 \times 0,8\%$	288,14
<i>Pontus är berättigad till 25 dagars betald semester och får därmed 7 203 kr (288,14 kr/dag x 25 dagar) i semestertillägg utöver ordinarie månadslön.</i>	

Detta är inte intjänad lön

Ordinarie semesterlön som utbetalats under semesteråret, ordinarie semesterlön för semesterdag som sparats under det föregående semesteråret, ersättning vid föräldraledighet, bidrag till måltidskostnader, ersättning för arbetskläder, personalrabatt, gratifikationer, reskostnadsersättning, skattepliktig traktamentsersättning, sjuklön.

Enligt Teknikinstallationsavtalet VVS & Kyl ingår semesterlön i skift- och OB-tillägg, i beredskapsersättning samt i restidsersättning vid resa utanför ordinarie arbetstid. De ersättningarna är därigenom inte intjänad lön för beräkning av genomsnittlig dagsinkomst.

Utbetalning av semesterlön

Enligt Byggavtalet, Entreprenadmaskinavtalet och Teknikinstallationsavtalet VVS & Kyl ska semesterlön utbetalas ”i samband med semestern – – – i samma ordning som ordinarie lön och på ordinarie utbetalningsdagar”. Efter prövning i Arbetsdomstolen innebär det att arbetsgivare kan betala ut viss del av semesterlönen på ordinarie utbetalningsdag närmast efter semesterledighet.

I Glasmästeriavtalet är överenskommet om utbetalning av 13% semesterlön vid ordinarie löneutbetalningstillfälle närmast före semestern eller 1% semestertillägg på den vid semestertillfället aktuella månadslönen.

Utbetalning av semesterlön i Plåt- och ventilationsavtalet, se § 9 punkt 5. Semesterlönen är 13,1% på intjänad lön. Från semesteråret 2015 (intjänandeåret 2014) utgår ytterliggare 0,1% på semesterersättningen, dvs 13,2% av den aktuella månadslönen. Obs. finns en specialregel under § 9 punkten 5. Se i respektive kollektivavtal för semesterlöneersättningen vid semesterlönegrundande frånvaro.

Semesterersättning

Om man slutar sin anställning utan att ha haft betald semester har man rätt till semesterersättning.

§ 28

Semesterersättning = all intjänad semesterlön under det intjänandeår som anställningen upphör + ej utbetald semesterlön från tidigare intjänandeår (även för sparade dagar).

§ 29

Semesterersättning räknas ut på samma sätt som semesterlön för timavlönade. För månadsavlönade är det 4,6 % av månadslönen + semestertillägg för varje semesterdag.

§ 30

Semesterersättning ska utbetalas ”utan oskäligt dröjsmål”, senast inom en månad efter det anställningen upphört. Om till exempel lönen för ackordsarbete inte är framräknad inom den tiden, ska ersättning utbetalas inom en vecka efter det ackordslöneutfallet är klart.

Så kan semester sparas

Om man har rätt att få ut mer än 20 betalda semesterdagar under semesteråret kan man bestämma sig för att spara en eller flera av de dagar som överstiger 20.

§ 18-21

Man får spara högst 5 dagar per semesterår. Man ska lämna besked om önskan att spara semesterdagar i samband med att förläggningen av 4-veckorssemestern fastställs. Se sidan 6.

Sparade semesterdagar måste tas ut inom 5 år efter det de sparats.

Man får inte spara semesterdagar under det semesterår som man tar ut sparade semesterdagar.

**Om du behöver veta mer:
Kontakta Byggnads region.**

Uttag av sparade semesterdagar

Den som vill ta ut sparade semesterdagar i anslutning till huvudsemestern ska lämna besked om det i samband med förhandlingen om utläggning av semesterledigheten. För uttag av sparade dagar vid annan tid ska man meddela arbetsgivaren senast två månader i förväg.

§ 19

Semesterlön för sparade semesterdagar räknas ut på samma sätt som semesterlönen för övrig semester det år de sparade dagarna tas ut.

§ 22

Helglönedagar

Byggnads och arbetsgivareförbunden inom byggnadsindustrin har i kollektivavtal kommit överens om att följande arbetsfria dagar ska betalas med helglön:

	2021	2022	2023
Nyårsdagen	1 januari	1 januari	1 januari
Trettondagen	6 januari	6 januari	6 januari
Långfredagen	2 april	15 april	7 april
Annandag påsk	5 april	18 april	10 april
Första maj	1 maj	1 maj	1 maj
Kristi himmelsfärd	13 maj	26 maj	18 maj
Nationaldagen	6 juni	6 juni	6 juni
Midsommarafton	25 juni	24 juni	23 juni
Julafton	24 december	24 december	24 december
Juldagen	25 december	25 december	25 december
Annandag jul	26 december	26 december	26 december
Nyårsafton	31 december	31 december	31 december

För månadsavlönade ingår helglön i månadslönen.

BYGGNADS
www.byggnads.se